

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АРТ ТА ІГРОВА ПСИХОЛОГІЯ»

Освітній рівень другий рівень вищої освіти - магістр
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 225 «Медична психологія»

Автори: канд.пед.наук, викладач Прудка Лілія Миколаївна

Затверджено на засіданні кафедри загальної і медичної психології

Протокол № 2 від «12» вересня 2024 року

Завідувач кафедри загальної
і медичної психології,
професор

Матяш М.М.

Тема № 1. Вступ до ігрової та арт-терапії

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: розширення знань про основні закономірності арт- та ігрової психотерапії та її провідні напрями. Оволодіти знаннями про генезис та теретичні основи провідних концепцій та підходів арт- та ігротерапевтичного напрямку.

План лекції:

1. Зміст психолого-педагогічної допомоги. Фахівці консультативної допомоги. Сутність психотерапії, психологічного консультування, психокорекції.

2. Основні закономірності арт- та ігрової психотерапії: предмет, завдання та функції. Вивчення базових понять: норма, патологія, дефект та невроз.

3. Історія розвитку арттерапії. Особливості застосування методів арт-терапії. Етапи виникнення і формування арт-терапії. Розвиток теоретичної бази арт-терапії через синтез різних психотерапевтичних напрямів. Гра як психотерапевтичний засіб. Генеза ігрової терапії.

Ключові поняття: психотерапія, арт- та ігрова психотерапія, психолого-педагогічна допомога, психокорекція, психологічне консультування, гра.

Рекомендована література:

1. Ільченко І.С. Арт-терапія: навчальний посібник для студентів. / І.С.Ільченко. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2013. – 150 с.

2. Литвиненко С.А. Основи ігрової терапії. _ Одеса: СВД Черкасов, 2007 – 180 с.

3. Нємцева С. Арт-терапія - розвага та розвиток / С. Нємцева // Практичний психолог: дитячий садок, школа. – 2018. – № 2. – С. 31–35.

Тема № 2. Технології ігрової та арт-терапії

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: сформувати у студентів знань про сутність ігрової та арт-терапії, формування у студентів інтересу до опанування теоретичних і прикладних знань щодо реалізації методу арт- та ігрової терапії в роботі з різними категоріями клієнтів.

План лекції:

1. Базові засади ігрової терапії. Смысл та функції гри. Стадії розвитку ігрової діяльності дитини в онтогенезі. Облаштування кабінету. Гра в терапевтичному процесі. Стадії процесу ігрової терапії. Роль та функції терапевта. Дитина в терапевтичному процесі. Роль батьків в терапевтичному процесі дитини.

2. Концептуальні засади піскової терапії. Переваги піскової терапії. Обладнання для піскової терапії. Процес піскової терапії: стадії піскової терапії. Особливості дитячої піскової терапії. Схема аналізу піскових світів. Педагогічна пісочниця, розвивальні ігри з піском.

3. Сутність арт-терапії. Особливості психотерапевтичних відносин в арт-терапії. Малюнок як засіб виразу несвідомого. Специфічна особливість перенесення і контрперенесення в арттерапевтичній роботі. Проблема інтерпретації художньої продукції в арт-терапії. Інтеграційна стратегія інтерпретації художнього образу. Особливості групової та індивідуальної арт-терапії. Правила супроводу дитячої творчості.

Ключові поняття: піскова терапія, свідоме, несвідоме, арт-терапія, дитячий малюнок, інтерпретація, проекція, перенесення, контрперенесення, ігрова терапія, символічна гра, недирективна ігрова терапія

Рекомендована література:

1. Основна:

1. Ільченко І.С. Арт-терапія: навчальний посібник для студентів. / І.С.Ільченко. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2013. – 150 с.

2. Голінська Т. Арт-терапевтичні впливи на особистість дитини / Т. М. Голінська // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2016. – № 6. – С. 16–19.

3. Литвиненко С.А. Основи ігрової терапії. _ Одеса: СВД Черкасов, 2007 – 180 с.

4. Нємцева С. Арт-терапія - розвага та розвиток / С. Нємцева // Практичний психолог: дитячий садок, школа. – 2018. – № 2. – С. 31–35.
5. Павелків Р. В., Цигипало О. П. Дитяча психологія. – К.: Академвидав, 2011. – 376с.
6. Терлецька Л. Психологія розвитку духовності засобами психокорекції малюнком / Лариса Терлецька – К.:Главник, 2008. – 144 с.

Додаткова:

1. Баташева Н. Особливості формування емоційної сфери соціально депривованих дошкільників із затримкою психічного розвитку / Н. Баташева // Особлива дитина: навчання і виховання. – № 4 (80). – К.: Вид-во «Педагогічна преса», 2016. – С.59-66.
2. Глоба О., Пригородова І. Особливості організації корекційної роботи в умовах дошкільного навчального закладу/О. Глоба, І. Пригородова // Особлива дитина: навчання і виховання. – № 3 (75). – К.: Вид-во «Педагогічна преса», 2015. – С. 65-72.
3. Рухливі ігри як засіб інтенсифікації розвитку просторового орієнтування старших дошкільників із порушеннями розумового розвитку / І. Бобренко // Особлива дитина: навчання і виховання. – № 3 (75). К.: Вид-во «Педагогічна преса», 2015. – С. 58-64.

Тема № 3. Особливості застосування ігрової терапії та арт-терапії в корекційній роботі з дітьми при порушеннях розвитку.

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: поглиблене вивчення технологій корекційного супроводу дітей, які мають порушення розвитку. Розширення основної фахової компетентності у сфері розвитку і виховання дітей в нормі та з порушеннями розвитку.

План лекції:

1. Особливості ігрової діяльності дітей з особливостями психофізичного розвитку. Особистість фахівця в роботі з дітьми з особливостями психофізичного розвитку.
2. Специфіка організації індивідуальних та групових корекційних занять для дітей із затримкою психічного розвитку та розладами аутистичного спектра. Директивна та недирективна ігрова та арт-терапія в роботі з дітьми з порушеннями розвитку.

3. Психолого-педагогічний супровід батьків дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Ключові поняття: діти з особливостями психофізичного розвитку, ігрові та арт заняття, психолого-педагогічний супровід батьків, особистість фахівця.

Рекомендована література:

Основна:

1. Ільченко І.С. Арт-терапія: навчальний посібник для студентів. / І.С.Ільченко. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2013. – 150 с.
2. Голінська Т. Арт-терапевтичні впливи на особистість дитини / Т. М. Голінська // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2016. – № 6. – С. 16–19.
3. Литвиненко С.А. Основи ігрової терапії. _ Одеса: СВД Черкасов, 2007 – 180 с.
4. Нємцева С. Арт-терапія - розвага та розвиток / С. Нємцева // Практичний психолог: дитячий садок, школа. – 2018. – № 2. – С. 31–35.
5. Павелків Р. В., Цигипало О. П. Дитяча психологія. – К.: Академвидав, 2011. – 376с.
6. Терлецька Л. Психологія розвитку духовності засобами психокорекції малюнком / Лариса Терлецька – К.:Главник, 2008. – 144 с.

Додаткова:

1. Баташева Н. Особливості формування емоційної сфери соціально депривованих дошкільників із затримкою психічного розвитку / Н. Баташева // Особлива дитина: навчання і виховання. – № 4 (80). – К.: Вид-во «Педагогічна преса», 2016. – С.59-66.
2. Глоба О., Пригородова І. Особливості організації корекційної роботи в умовах дошкільного навчального закладу/О. Глоба, І. Пригородова // Особлива дитина: навчання і виховання. – № 3 (75). – К.: Вид-во «Педагогічна преса», 2015. – С. 65-72.
3. Рухливі ігри як засіб інтенсифікації розвитку просторового орієнтування старших дошкільників із порушеннями розумового розвитку / І. Бобренко // Особлива дитина: навчання і виховання. – № 3 (75). К.: Вид-во «Педагогічна преса», 2015. – С. 58-64.